

Handlingsplan H2020

Bakgrunn

29.02.2015

UNIVERSITETET I BERGEN

Forskningsadministrativ avdeling

Februar 2016

INNHold

1	BAKGRUNN	3
2	HORISONT 2020 (H-2020).	3
3	UIBS ERFARINGER 2014-2015.	5
3.1	GENERELT.	5
3.2	EXCELLENT SCIENCE:ERC	6
3.3	INDIVIDUELLE MARIE CURIE SKLODOWSKA FELLOWSHIPS (MSCA)	7
3.4	INDUSTRIAL LEADERSHIP: INSTITUTE OF TECHNOLOGY OG KIC-NETTVERKENE).	7
3.5	SOCIETAL CHALLENGES	8
3.6	PROSJEKTGJENNOMFØRINGEN	8
4	HVA HAR DE UNIVERSITETENE GJORT SOM HAR LYKTES?	9
4.1	UIB	9
4.2	KØBENHAVNS UNIVERSITET (KU)	10
4.3	UNIVERSITY COLLEGE LONDON (UCL)	11
4.4	KU LEUVEN	11
4.5	IRLAND	11
5	VEIEN VIDERE FOR UIB - GREP FOR Å LYKKE I H-2020	12
5.1	GREP FOR Å LYKKE I H-2020	12
5.2	AKTIV OG SYSTEMATISK PROSJEKTAKKVISISJON	12
5.2.1	KUNNSKAP OG ANALYSE	12
5.2.2	KUNNSKAP OM H-2020: PROGRAMANSVAR OG ANALYSE.	FEIL! BOKMERKE ER IKKE DEFINERT.
5.2.3	KUNNSKAP OM EGNE FAGMILJØER: MÅLRETTET KARTLEGGING. F	13
5.2.4	STØTTEAPPARATET.	14
5.2.5	SATSE PÅ BESTEMTE DELPROGRAMMER	15
5.3	STRATEGI OG LANGSIKTIGHET: REAKTIV KONTRA PROAKTIV POLITIKK.	14
5.3.1	PRIORITERINGER.	15
5.3.2	INCENTIVER: GULROT OG PISK.	16
5.3.3	SYSTEMATISK TENKNING RUNDT FORSKERKARRIERER.	17
5.4	PROSJEKTGJENNOMFØRING.	18

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 10.12.15
FU-sak: 24/15		Arkivsaknr :

Handlingsplan for H2020

1 BAKGRUNN

I styresak 57/15, «UiB og Horisont 2020», ble det påpekt at UiBs deltagelse i H-2020 var i god gjenge, og at de første erfaringer fra søknadsprosessene og tildelingene viste oppmuntrende resultater. I styresaken ble det varslet at det ville bli utarbeidet en handlingsplan for H-2020-satsingen ved UiB. Dette er i samsvar med Kunnskapsdepartementets «Strategi for forsknings- og innovasjonssamarbeidet med EU» hvor det heter at: «Universiteter, høyskoler, forskningsinstitutter og helseforetak skal formulere mål, strategier og tiltak for sitt EU-samarbeid».

Dette dokumentet angir ramme, foreløpige resultater og utfordringer, og rommer hovedforslagene til handlingsplanen. Selve den sammenfattede handlingsplanen utgjør et separat dokument.

2 HORISONT 2020 (H-2020).

H-2020 er verdens største integrerte forsknings- og innovasjonsprogram med et budsjett på rundt 75 milliarder euro, **nær 700 milliarder kroner med dagens kurs på euro**. Det omfatter over 500 underprogrammer/finansieringsordninger.

H-2020 har tre søyler:

- **fremragende forskning/Excellent Science** (ERC (Starting Grant, Consolidator Grant, Advanced Grant; Proof of Concept Grant); Marie Skłodowska_Curie Actions (MSCA); European Research Infrastructures, including E-infrastructures; Future and Emerging Technologies)
- **konkurransedyktig næringsliv/ Industrial leadership** (Information and Communication Technologies; Space; Nanotechnologies, Advanced Materials, Advanced Manufacturing and Processing, and Biotechnology; Access to Risk Finance; Innovation in SMEs)
- **forskning for å løse samfunnsutfordringer/Societal Challenges** (Health, Demographic Change and Wellbeing; Secure, Clean and Efficient Energy; Climate Action, Environment, Resource Efficiency and Raw Materials; Secure Societies – Protecting Freedom and Security of Europe and its Citizens; Smart, Green and Integrated Transport; Europe in a Changing World – Inclusive, Innovative and Reflective Societies; Food Security, Sustainable Agriculture and Forestry, Marine, Maritime and Inland Water Research and the Bioeconomy).

I tillegg kommer programmene :

- Spreading Excellence and Widening Participation
- Science with and for Society (SWFS)
- Fast Track to Innovation Pilot
- Cross-cutting activities
- European Institute of Innovation and Technology (EIT)
- Euratom

H-2020 er et politisk program. Siktemålet er tosidig: 1: å føre gode idéer frem til markedet, utvikle nye ferdigheter og skape nye jobber med utgangspunkt i folkenes og landenes behov; 2: å fremme toppforskning i Europa; bevare de fremste talentene i verdensdelen gjennom internasjonalt samarbeid; gi felles tilgang til fremragende infrastruktur, og utvikle en mer samstemt digital agenda.

H-2020 skiller seg fra de foregående rammeprogrammene som hadde forskning og forskningsinstitusjoner både som utgangspunkt og målgruppe, mens H-2020 har næringslivets og samfunnets behov som utgangspunkt. Heri ligger det et perspektivskifte: mens forskningen i tidligere rammeprogrammer var dels premisslegger, dels leverandør, er den nå leverandør, mens samfunn og næringsliv er premisslegger.

H-2020 har oppmerksomheten samlet om helse, miljø, transport, mat og energi. Et siktemål er å åpne europeisk forskning og innovasjon mot flere aktører: fra forskere til entreprenører, brukere, regjeringer og sivilsamfunn for å kunne gjøre bedre bruk av forskningsresultater og styrke samarbeidet mellom forskere i ulike land.

EU Kommissjonen publiserte i midten av juli 2015 oversikt over de første 117 «calls for proposals» i H-2020. Det er voldsomme dimensjoner: 7,36 milliarder euro (vel 63 milliarder kroner) til mer enn 4000 prosjekter med totalt 7964 deltakende organisasjoner. Om lag 6000 prosjekter har fått tilslag om kontrakt, hvorav 5300 er ferdigforhandlet pr. september 2015.

Per september 2015 er det sendt inn rundt 73 000 prosjektsøknader. Antall søknader til hvert program varierer. Suksessraten (tildelingsprosenten) varierer relativt lite mellom de ulike «søylene» og programmene. Den gjennomsnittlige suksessraten for H-2020 ligger på 13,4%, mens den i FP7 lå på 18,5%. Suksessraten for norske søkere er høyere enn det europeiske gjennomsnittet for alle søyler/hovedprogrammer unntatt Excellent Science (henholdsvis 10,1% kontra 14,2%).¹

UiB er det norske universitet som så langt i H-2020 har den høyeste suksessraten, 23.5% , mens det nasjonale gjennomsnittet er 12.5% .² UiB er blant de 2 prosent av deltakende institusjoner i H-2020 som har flest søknader.

Når det gjelder tildelinger i H-2020 så langt, ligger UiO og UiB ganske jevnt: UiO deltar i 16 prosjekter, hvorav 8 koordineres av UiO, med til sammen 13,1 millioner euro. UiB deltar per i dag i 15 prosjekter hvorav 6 koordineres av UiB ³ med til sammen 11,1 millioner euro. Sammen med NTNU skiller disse

¹ Suksessraten for Norges del er dessuten noe flatterende; den skyldes for en stor del høy suksessrate i delprogrammet Infrastructures, hele 35,7%

² Tall september 2015; tilsvarende tall pr november er 15%, som likevel er noe høyere enn de andre universitetene.

³ Merk at også ERC-prosjekter og individuelle MSCA-prosjekter telles med som koordinerte prosjekter.

seg ut i den norske UH-sektoren. I instituttsektoren er SINTEF dominerende med 16 prosjekter, hvorav 6 koordineres, med til sammen 11,7 millioner euro.

Følgende punkter er avdekket etter de første 18 måneder i H-2020:

- Det er en sterk og økende søkning til programmet, pr. september 2015 er det levert 73000 søknader
- Suksessraten er på 13,4% i gjennomsnitt, ned fra 18,5% i FP7. Noen underprogrammer har ekstremt lav suksessrate, helt ned i 5.7%
- 38% av deltakerne i H-2020 er nykommere til EU- forskningen
- Universitetenes andel av prosjektdeltakelsen har gått tilbake fra om lag 46% i FP7 til 34 % i gjennomsnitt. I Norges portefølje er universitetsandelen av kontraktene per juli 2015 26%. Til sammenligning er andelen for Irland 52%, Finland 31%, Tyskland 30%, Sverige 49%, Danmark 55% og Nederland 40%. Dette betyr at universitetene er en større pådriver på konsortiedannelsen i H-2020 i Sverige, Danmark og Irland enn i Norge, Tyskland og Finland og viser at universitetene i disse landene er kommet lenger i samarbeidet med næringsliv og andre samfunnsaktører enn vi er i Norge
- Noen universiteter gjør det godt i H-2020; UiB er blant de 160 organisasjoner som har høy deltakelse.
- Fremgangsmåten for å sette sammen konsortier er endret: Tidligere kunne universitetene ta initiativ der forskningen var avgjørende. Vekten er nå mer lagt på at formålet med forskningen skal kunne resultere i anvendelser: virkningen eller nytten («impact») er sentralt i H-2020.

Den lave suksessraten i H-2020 vekker bekymring i EU Kommisjonen fordi man er redd for at aktørene skal vende seg bort fra programmet. Hvis man tar i betraktning at bare 1 av 7 prosjekter får støtte, samt det omfattende arbeid som legges ned i den enkelte søknaden, er det en reell fare for dette, så mye desto mer som at denne situasjonen varer over tid.

3 UIBS ERFARINGER 2014-2015.

3.1 Generelt.

I dette avsnittet omtales UiBs erfaringer i H2020 per september 2015. UiB deltar i 33 kontrakter i H-2020: 12 i Excellent Science; 12 i Societal Challenges og i 6 infrastruktur/ tverrgående satsinger.

Den relative vektingen av UiBs deltakelse er 78,5 millioner kroner i søylen “Excellent Science”; 43 millioner kroner i Societal Challenges og 17 millioner kroner i tverrgående satsinger og forskningsinfrastruktur.

UiB ble tildelt 3 ERC prosjektene i 2014. Disse vekter tungt i UiBs portefølje med 50 millioner kroner til sammen.

UiB-forskere koordinerer to prosjekter i Societal Challenges: Professor Eystein Husebye med prosjektet ULTRADIAN, som har en samlet finansieringsramme på 51 millioner kroner, der UiBs andel av prosjektet er 14,5 millioner kroner; og professor Hans Tore Rapp ved Institutt for biologi, med

prosjektet SponGES som har en finansieringsramme på 84 millioner kroner, der UiBs andel utgjør 21 millioner kroner.

Siktemålet med ULTRADIAN-prosjektet er å revolusjonere diagnostikk av hormonsykdommer. Av 466 søkere var det bare ni prosjekter som ble finansiert innenfor dette utlyste området. Siktemålet med SponGES er å kartlegge og undersøke svampekosystemer på tvers av Atlanterhavet, for å legge et solid kunnskapsgrunnlag til grunn for å utnytte disse svampebunnene på en bærekraftig måte. Svampebunner er et av de mest mangfoldige, økologisk og biologisk viktige og sårbare økosystemer i dyphavene.

I tillegg er professor Ivar Rønnestad, Institutt for biologi, koordinator for et MSCA-RISE WiseFeed med 8 partnere og et totalbudsjett på 288,000 euro hvorav UiB-delen er på 90,000 euro.

Det er ytterligere ett UiB prosjekt som har en bevilgning på over 1 million euro, prosjektet EPOS-IP med professor Kuvvet Atakan, som er et infrastrukturprosjekt. Seks av H-2020 prosjektene ligger mellom 1 million og 500 000 euro, og tre av disse er Marie Curie ITN prosjekter (MIND, MERMAED og PET3D), to er under Societal Challenges (professor Christoph Heinze, og professor Jan Erik Askildsen) og ett er et infrastrukturprosjekt (professor Daniel Chourrout, EMBRIC).

UiB har ett prosjekt i «Industrial Leadership», innen geobiologi ved Ida H Steen. Dette er beskjedent, gitt at bevilgningene til «Industrial Leadership» utgjør 22% av H-2020.

MOF har 8 av UiB-H2020 prosjektene, MN 20, SV 3 og HUM 1.

3.2 Excellent Science:ERC

H-2020 har vært en blandet velsignelse for UiBs ERC-deltakelse. De positive sidene er at vi har fått et Starting Grant (StG) og to Consolidator Grants. Men av 8 UiB søknader til Advanced Grants in 2014 kom ingen til 2. runde.

Spørsmålet er om vi siden 2007 langt på vei har tatt ut potensialet for ERC ved egen institusjon, og heller må se etter folk utenfra som kan være interesserte i å søke ERC med UiB som vertsinstitusjon. Dette betinger et sterkt pådriv fra fakultet og institutt.

ERC Starting Grant har vært en bryg for UiB. Det er levert over 80 søknader i FP7 (2007-2014), og det er i dag kun 2 som har ERC Starting Grant ved UiB. Dette bildet kan tyde på at det kan være nødvendig å følge opp dyktige kandidater planmessig, blant annet ved å sluse dem gjennom MSCA-ordningen som et første steg på vei mot et Starting Grant.

ERC Starting Grant omtales også i OU- rapporten *Slik rekrutterer vi de beste talentene* der det understrekes (s. 6) at:

UiB må etablere klare kriterier for opptak i programmet og en mekanisme for utvelgelse. Arbeidsgruppen anbefaler at programmets kompetanse- og nettverksbygging drives institusjonelt med et klart mål om at kandidatene skal kunne søke en ERC Starting Grant (ERC StG) i løpet av programperioden. Dette vil forhindre for sterkt innslag av intern rekruttering, ettersom kandidater som har hele karriereløpet ved én institusjon sjelden vil være aktuelle for ERC StG. Det vil kunne bidra til å stimulere våre beste kandidater å reise ut for å ta en

ph.d-grad eller postdoktorstilling selv om man på sikt ønsker å etablere seg i Bergen. (Uthevet her).

En mulighet kan være at fakultet/institutt også ser etter yngre kandidater fra andre land som kan være villige til å søke ERC Starting Grant med UiB som vertsinstitusjon, og for eksempel bruker egne rekrutteringsstipend/BSF i dette arbeidet.

3.3 Individuelle Marie Curie Sklodowska Fellowships (MSCA)

Det er to hovedtyper av individuelle fellowships: Stipend inn til UiB som vertsinstitusjon der UiB mottar bevilgningen; stipendiater ut fra UiB der vertsinstitusjonen ute mottar bevilgningen fra MSCA, og der søkeren selv i samarbeid med institusjonen i utlandet formelt står som søker, ikke UiB.

UiB har hatt om lag 10 søkere til slike fellowships i de utlysningssomgangene som har vært for MSCA Individual Fellowship. Per oktober 2015 har UiB 4 post doc-kandidater med individuelt MSCA-stipend.

MSCA-programmet er et meget verdifullt program, i seg selv og fordi det kan være et første stadium mot søknader på andre programmer, ikke minst ERC. Konkurransen er imidlertid hard: Det blir levert om lag 1000 søknader hvorav rundt 100 blir valgt ut. Det bør derfor vurderes om det bør etableres et stimuleringsprogram ved UiB for å øke søknader til MSCA.

I 2014 og 2015 har UiB-forskere kommet med i fem MSCA/ITN (Innovative Training Networks) prosjekter (MIND, MARMEAD, ISPIC, SWITCHBOARD og PET3D), 3 ved MOF og 2 ved MN. Til sammenligning har København Universitet – som har et stimuleringsprogram - mottatt 52 kandidater så langt i H-2020.

UiB-forskere deltok i 12 MSCA/ITN søknader i 2014 og 19 i 2015. Begge gangene var en av søknadene koordinert ved UiB. I FP7 hadde UiB to koordinerte ITN-prosjekter: CLARA koordinert av professor Koenraad de Smedt og prosjektet GLANAM koordinert av professor Hans Petter Sejrup, begge med en finansieringsramme på ca. 30 millioner kroner.

I tillegg deltok UiB i seks ITN prosjekter i FP7.

Som ledd i handlingsplanen bør det gjøres en spesiell vurdering av om det pånytt kan utvikles søknader ved UiB som tar mål av seg å koordinere et ITN nettverk. Dette vil i tilfelle kreve samspill mellom forskergruppen, doktorgradsutdanningen, fakultetet og ledernivået med støttefunksjoner fra Forskningsadministrativ avdeling for å utarbeide et konsortium med konkurransevne og slagkraft.

3.4 Industrial Leadership: Institute of Technology og KIC-nettverkene).

Et viktig program i H-2020 er *The European Institute of Innovation and Technology* (EIT), som har en bevilgningsramme på 23 milliarder kroner i perioden 2013-2020, en tredobling av budsjettet 2007-2013. EIT organiserte i 2008 sin virksomhet i store nettverk, såkalte *Knowledge and Innovation Communities* (KIC), innenfor tre fagområder: Klima, energi og IT.

KIC-nettverkene er store prosjekter hvor det blir arrangert doktorgradskurs, doktorgradutveksling, sommerskoler, masterkurs etc. til en finansieringsramme på mer enn hundre millioner kroner hvert år. I tillegg er nettverkene viktige fordi de i betydelig grad legger premissene for hvilke forskningsfelt

som prioriteres i utlysningene, og de er viktige for å etablere og delta i de konsortier som sender søknader. Hovedfokus er samarbeid mellom universiteter og industri i forskeropplæringen.

Forskningsrådet gir støtte til norske institusjoner som ønsker å forberede seg til KIC-nettverkene.

CLIMATE-KIC er Europas største partnerskap mellom privat og offentlig innovativ virksomhet innenfor klimafeltet. Koordinator for CLIMATE-KIC er Imperial College, London. Partnerskapet består av kraftselskaper, akademiske institusjoner og offentlig sektor/regionale myndigheter. Siktemålet er å studere virkninger av klimaendringer og eventuelt søke måter å dempe eller tilpasse disse på. NTNU er nå kommet med i CLIMATE KIC. Også UBs miljøer bør være med i CLIMATE KIC.

Med den tyngde og oppmerksomhet som UiB med partnere har på forskning om sjømat i den marine klyngen, bør UiB dessuten søke seg med i ett av de KIC-nettverkene som nå er under utarbeidelse for FOOD4FUTURE, som er utlyst med søknadsfrist i juli 2016.

3.5 Societal Challenges

Societal Challenges dekker et vidt spektrum av fagområder, og selv for et breddeuniversitet som UiB dekker delprogrammene mange områder der vi ikke har forskningskompetanse. Vi utnytter imidlertid ikke fullt ut de muligheter som delprogrammene gir, og det er først og fremst under denne søylen mulighetene ligger til å øke antall søknader, også fordi suksessraten på enkelte programmer er gunstigere enn for eksempel innen ERC.

13. oktober ble det utlyst en rekke «calls for proposals» for 2016-17 innen Societal Challenges.

Et ledd i handlingsplanen for H-2020 ved UiB vil være å kartlegge de muligheter programmene gir og koble disse mot aktuelle miljøer ved UiB. I dette arbeidet vil det være nærliggende å samvirke med UiB-kontoret i Brussel.

3.6 Prosjektgjennomføringen

I H-2020 er det som for FP7 utarbeidet en *model grant agreement* som blir brukt som grunnlag for den kontrakten som til slutt blir inngått for prosjektet. Dette dokumentet beskriver gjennom sine 58 artikler reglene for hvordan prosjektene skal gjennomføres (for eksempel regler for hvilke kostnader som godkjennes, betalingsprosedyrer, krav til ansettelser, krav til rapportering, kontroller og revisjoner). Noen av prosjekttypene, for eksempel ERC og MSCA, har egne *annex* der det beskrives avvik fra standardkontrakten som gjelder spesielt for disse. I tillegg er det utarbeidet en *Annotated Grant Agreement* som forklarer de ulike kontraktsartiklene og gir praktiske eksempler (dette dokumentet er per dags dato på 698 sider).

Koordinatorprosjektene er de som har de største utfordringene i forhold til H-2020 kontrakten og prosjektgjennomføringen. Som koordinator har man en rekke tilleggsoppgaver som man ikke vil ha som partner i prosjektene. Selv om hver enkelt partner er ansvarlig for å følge opp kontrakten for sin del av arbeid og budsjett, vil koordinator ha et overordnet ansvar for å tilse at prosjektet drives i henhold til reglene.

Kompleksiteten i H-2020 kontrakten gjør det vanskelig for fagmiljøene å følge opp prosjektene på egen hånd, ikke nødvendigvis på grunn av manglende kompetanse, men oftest på grunn av

manglende ressurser. Vi ser også at det er nødvendig å kunne arbeide med EU-prosjekter daglig for at man skal kunne tilegne seg kunnskap på et tilstrekkelig nivå. Noen fagmiljøer vil ikke få innvilget mange nok prosjekter til at dette er mulig. Det vil derfor være svært viktig at man opprettholder, og videreutvikler, den sentrale BOA-gruppen på Økonomiavdelingen. Man må ha et nivå i organisasjonen som til en hver tid har nok kunnskap og er oppdatert på regelverket i H-2020, og som kan arbeide praktisk med selve administrasjonen av prosjektene. BOA-gruppen inngår også i BOA-teamet, og vil trekke på nødvendig kompetanse fra de andre avdelingene i teamet.

4 HVA HAR DE UNIVERSITETENE GJORT SOM HAR LYKTES?

I det følgende vil vi se på virkemidler som brukes ved UiB og tre andre universiteter.

4.1 UiB

Medio desember 2015 deltar UiB forskere i 33 kontrakter i Horizon 2020: 21 ved MN-fakultetet, 8 ved MOF, 3 ved SV, en ved HF og ingen ved Psyk.fak eller Jur.fak.

Inntjeningen til UiB -andelen av kontraktene utgjør kr. 158,3 mill, der MN har 115,4 mill. kroner (72,8%); MOF kr. 33 mill. kroner (20.8%); SV kr. 8,9 mill. kroner (5.6%) og HF 1.005 mill. kroner (0.6%).

Av UiBs 33 kontrakter som er ferdigforhandlet eller til forhandling pr. medio desember 2015, har Biologisk institutt flest kontrakter med 7 tilslag, hvorav 2 er koordinert ved instituttet, og med en samlet finansiering på 36 millioner kroner. Ett av prosjektene ved professor Hans Tore Rapp/ GeoBio-senteret- «SponGES: Deep-sea Sponge Grounds Ecosystem in the North Atlantic» i pillaren «Societal Challenges-Blue Growth» er UiBs største prosjekt med en finansieringsramme på kr 84 millioner hvorav UiBs andel utgjør 25%.

Forsker Ida Helene Steen ved Bio deltar i to prosjekt, ett i pillaren «Societal Challenges» og ett i pillaren «Industrial Leadership», med prosjektet VIRUS-X som koordineres av det islandske firmaet Prokazyne. VIRUS-X dreier seg om kommersialisering av enzymer med bruk av bioteknologi i et samarbeid mellom fem SME i Island, Nederland, Sverige, Polen og Norge; og ti universitet/forskningsinstitutt i Sverige, Tyskland, Frankrike, Norge, UK, Polen og Island. Prosjektet har en finansiering fra H2020 på 65 millioner kroner, hvorav UiBs andel utgjør 6,5%. Professor Øyvind Fiksen, 1.aman. Christian Jørgensen og professor Ivar Rønnestad deltar i Marie Curie Sklodowska-delen av Excellent Science (jf ovenfor); Fiksen/Jørgensen i ITN-prosjektet «Marine Management and Ecosystem Dynamics under Climate Change», slik at Institutt for biologi også er det fagmiljøet som har størst bredde i sin H2020-deltakelse.

De øvrige sterkeste fagmiljøene ved MN i H2020, målt etter antall prosjekt og inntjening, er Geofysisk institutt med 4 prosjekter og 26,5 millioner kroner i inntjening, Institutt for geovitenskap med to prosjekter og 24,8 millioner kroner i inntjening og Sars-senteret med tre prosjekter og 18.9 millioner kroner i inntjening. Disse tre har en ERC- tildeling hver, som vektet tungt i inntjeningen. Matematisk institutt deltar i 2 prosjekter og Institutt for informatikk, Kjemisk institutt og Institutt for fysikk og teknologi i ett prosjekt hver.

Ved MOF deltar K2 i 4 prosjekter med til sammen 19.2 millioner kroner i inntjening.

Institutt for biomedisin deltar i 3 prosjekter, med til sammen 10.3 millioner kroner i inntjening. To av prosjektene er i Societal Challenges og ett i Excellent Science-ITN.

Institutt for global helse og samfunnsmedisin deltar i ett prosjekt i «Societal Challenges»- pilaren.

Ved SV fakultetet deltar Instituttene for geografi, økonomi og sosialantropologi i ett prosjekt hver og ved HF fakultetet delta Senter for vitenskapsteori i ett prosjekt.

4.2 Københavns universitet (KU)

Med 94 kontrakter troner KU svært høyt blant universiteter med inngåtte avtaler med H-2020, etter Oxford som har 111 kontrakter, men foran University College London og Imperial College London som begge hadde 93 kontrakter per juli 2015.

KU tilskriver sin suksessrate flere forhold, blant annet en belønningsmekanisme for H-2020 prosjekter på 1 million danske kroner som koordineres etter disse kriteriene:

*The grants of the project must be at a total of more than 1.000.000€
The UCPH's part of the grant must be more than 200.000€
The UCPH must be coordinator of the project
The project must have at least 2 external partners
The bonus is given as an even grant, free to use for co-financing of a ph.d.-scholarship, purchase of equipment, administrative assistance or other research related expenses. The bonus is paid to the main applicant's faculty, when a signed funding commitment is at hand.*

Det er besluttet at minimum 80% av beløpet skal gis til forskeren/forskningsgruppen; instituttet kan tilkjennes inntil 20%.

Det beste resultatet KU har, er **innenfor individuelle Marie Curie Sklodowska Fellowships**, der KU ligger som nr. 2 i H-2020 etter University of Oxford.

KU oppgir som hovedgrunn til denne suksessen at enkelte institutter for egen regning arrangerer en såkalt **Masterclass** i god tid før deadline:

*Her bliver udvalgte kandidater inviteret til at deltage og få udvidet hjælp til ansøgningskrivning.
Masterclass har i flere tilfælde givet en tydeligt øget succesrate.
(...) Rekorden tilhører en forsker på Humaniora som forrige år fik 7 individuelle Marie Curie grants i samme ansøgningsrunde. Men hun havde også arrangeret en rigtig god Masterclass»
(personlig kommunikasjon)*

Disse strategiske grepene ved KU kan tjene som en eksemplifisering av en metodikk som også UiB kan søke å utvikle. Rådgivere og forskere som arbeider med H-2020, bør generelt oppmuntres til å se etter operative institusjonelle grep som de universiteter som lykkes best i H-2020 har tatt i bruk, for å se om UiB kan dra nytte av de samme grepene.

4.3 University College London (UCL)

UCL var den institusjon blant universitetene som høstet størst gevinst i H-2020s første budsjettår (2014) med over 55 prosjekter som til sammen omfattet 73,2 millioner euro. Alle fakultetene er representert i denne porteføljen.

Det strategiske arbeidet rettet mot H-2020 ble ledet av UCLs *European Research & Innovation Office* som la mest mulig til rette for forskernes søknader. Michael Browne, lederen for kontoret, har fremhevet at det ble lagt til rette for omfattende tjenester fra det administrative støtteapparatet gjennom hele søknadsprosessen, både på søknadstidspunktet og i implementeringen av prosjektet. Oppmerksomheten ble særlig rettet mot innovasjon og resultater av H-2020-prosjektene. Støtte ble imidlertid bare gitt til et utvalg prosjekter der man mente at sjansene for tildeling var størst.

4.4 KU Leuven

KU Leuven er et forskningsuniversitet som hevder seg i fremste rekke i Europa: Det ble rangert som nummer 13 på Times Higher World University Ranking og ligger på 6. plass av europeiske universiteter innen både FP7 og H-2020.

KU Leuven har mer enn 80 ERC «grantees» og flere hundre Marie Curie «fellows». Rundt 40% av forskerne og stipendiatene kommer fra andre land.

KU Leuven tilbyr kandidater som har oppnådd ERC-bevilgning ved andre institusjoner å toppe denne bevilgningen med 30% av ERC-prosjektets indirekte kostnader som stilles til disposisjon for kandidatens forskningsformål.

4.5 Irland

På nasjonalt plan har Irland hatt bemerkelsesverdig suksess. Landet har utviklet en nasjonal strategi mot H-2020 som beskrives i flere sentrale strategidokumenter: "First Progress Report (June 2014)"; "The Horizon 2020: Sustaining Excellence in University Research and Innovation report (December 2013)" og "The EU Framework Programme for Research and Innovation (2014-2020) – Ireland's Strategy and Target for Participation Report (December 2013)".

SFI- Science Foundation Ireland - koordinerer arbeidet med ulike støtte- og finansieringsordninger og legger også til rette for større samarbeidsprosjekter mellom flere universiteter og mellom universitet og industri for å øke antallet H-2020 -prosjekter med deltakelse fra irske universiteter. Flere forskningssentre har fått status som centers-of-excellence med nasjonale oppgaver å koordinere H-2020 initiativer innenfor sine fagfelt.

Et eksempel på et slikt prosjekt er MARIBE-prosjektet som koordineres av University College Cork:

“MARIBE – Marine Investment for the Blue Economy: Unlocking the potential of our seas with sub-projects in marine renewable energy, aquaculture, marine biotechnology and seabed mining also aiming at facilitating the development of business opportunities.”

5 VEIEN VIDERE FOR UIB

5.1 Grep for å lykkes i H-2020

Grunnforutsetningen for å lykkes i H2020 er at våre miljøer har høy kvalitet og kompetanse tilpasset delprogrammene i H-2020.

Konkurransen i H-2020 er hard og internasjonal; det er følgelig bare de beste miljøene som når opp. Dette gjelder i det alt vesentlige den eksternt finansierte forskningen som helhet. Siden eksterne midler er en nødvendig del av forskningsfinansieringen, og siden eksterne midler oppnås gjennom konkurranse, må vi se hele forskningsfinansieringen – den interne så vel som den eksterne - i sammenheng og som prinsipielt konkurranseutsatt.

Følgende grunnforutsetninger må være tilstede for å lykkes:

- godt lederskap
- langsiktig og strategisk tenkning
- klare prioriteringer
- klare forventninger til våre fremste forskergrupper
- nødvendige ressurser for å kunne realisere prioriteringene.

Prinsippet om at forskning er konkurranseutsatt virksomhet må forankres hos ledere på alle nivåer, og lederne må gis de nødvendige fullmakter slik at de har en realistisk mulighet til å sette prinsippet ut i praksis. Lederne må gjøres kjent med denne forventningen i tilsetningsbrevet, og det må følges opp i den lederutvikling som institusjonen gir.

Videre ser vi at de institusjoner som lykkes,

- satser på bestemte delprogrammer, koblet mot spesielle miljøer som ofte må konkurrere om å få bli med på satsingen; de driver med andre ord aktiv og systematisk prosjektakkvisisjon
- bruker store ressurser på søknadsstøtte og oppfølging for øvrig
- gir kraftige incentiver til de som får prosjekter

5.2 Aktiv og systematisk prosjektakkvisisjon

5.2.1 Kunnskap og analyse

Vi må bygge opp kunnskap om de ulike delprogrammene innen H-2020, slik at vi,

- vet hva som kreves i det enkelte delprogram for å kunne sette opp en realistisk søknad
- kjenner til suksessraten for det enkelte program, slik at vi kan gi miljøene realistiske råd om muligheten for å nå frem med en søknad, eller rådgi om hvilke delprogrammer man bør søke på for å ha en realistisk sjanse til å nå frem
- vet hvor stor bevilgning man kan forvente på et gitt program
- vet hvordan vi kan bruke et delprogram som et første steg mot et annet delprogram, for eksempel hvordan vi kan bruke MSCA som et første steg mot en ERC-søknad
- kjenner til hvordan bedømmelsesprosessen foregår og hvordan panelene tenker

- arbeider for å knytte oss til internasjonale forskernettverk gjennom individuelle forskerkontakter og gjennom faglige organisasjoner

I tillegg er det nødvendig med tilgang til statistikk på og analyser av de parametre som er relevante for å forstå mekanismene i de enkelte delprogrammene. For eksempel er det nødvendig med løpende analyser og statistikk over egne og andres erfaringer i søknadsprosessen for å lære av egen og andres suksess eller mangel på sådan. Særlig viktig er det å analysere løpende hva de institusjoner gjør som lykkes særlig godt.

Forutsetningen for å bygge opp og vedlikeholde kunnskap om H-2020 er at ansvaret for dette er klart definert. Det system av «programansvarlige» rådgivere ved Forskningsadministrativ avdeling (FA) som er i ferd med å etableres – der den enkelte rådgiver har et «totalansvar» for et sett av delprogrammer – er godt egnet til dette. Funksjonen som programansvarlig forutsetter også et nært samarbeid med Forskningsrådets «National Contact Points». Denne funksjonen krever i utgangspunktet ikke økte stillingsressurser. I den grad den trenger å utvides i fremtiden, bør programansvarlig-funksjonen for enkelte mer fagspesifikke delprogrammer kunne legges ut til fakultetene, og enkelte av de delprogrammene der søknaden skal komme fra næringslivet, bør vurderes lagt til Bergen teknologioverføring (BTO). Selv om FA har hovedansvaret for dette arbeidet og har spesialkompetansen, er det selvsagt nødvendig at det er en god «allmennkunnskap» på feltet ved fakulteter og institutter. FA må være ansvarlig for opplæringen.

Forutsetningen for å kunne levere statistikker og analyser er at det finnes en liten, men effektiv analyseenhet. En slik enhet er etablert ved FA, men det må bygges ut et systematisk samarbeid med de enkelte programansvarlige, samt med UiBs sentrale analysegruppe. Denne funksjonen krever ikke økte stillingsressurser.

Denne typen kunnskap er også verdifull når det gjelder å følge opp søknader som ikke hadde suksess i første omgang, med andre ord å kunne rådgi om det er forsøket verd å prøve på ny, eller om man i stedet skal gå mot andre finansieringskilder

5.2.2 Kunnskap om egne fagmiljøer: målrettet kartlegging.

For å kunne utnytte kunnskapen om H-2020 trenger vi å ha god kjennskap til egne miljøer, slik at vi kan målrette søknadene. Dette krever at vi foretar en «målrettet kartlegging» av våre fagmiljøer, det vil si en kartlegging som både går på fagmiljøenes profil i forhold til H-2020s delprogrammer og på deres kvalitet i forhold til suksessraten i de aktuelle programmene. En slik kartlegging vil også være en forutsetning for å vite hvilke fagområder vi ønsker å spille inn mot EU som mulige kandidater for fremtidige delprogrammer. Relevant i denne sammenhengen er at forskere som allerede har hatt suksess i EUs rammeprogram kan ha en større mulighet til å få innvilget prosjekt i H2020 enn nye søkere. Når vi ser på statistikken så langt i H2020, ser vi at av de 32 søknadene som er innvilget, er 38% knyttet til forskere som fikk innvilget prosjekt i FP7.

Det nylig opprettede BOA-teamet kan administrere en slik kartlegging og kan i den sammenheng bruke den kunnskapen teamet har gjennom sitt arbeid med søknadsstøtte, men det gir seg selv at den sentrale delen av arbeidet må utføres av fakultetene og instituttene.

5.3 Støtteapparatet.

Støtteapparatet kan være av to typer,

- et apparat for prosjektakkvisisjon
- et apparat for søknads- og driftsstøtte

Et eksempel på førstnevnte type er den modellen universitetet i KU Leuven har utviklet, en såkalt «knowledge-broker» modell: en modell der man knytter forbindelse mellom eksterne partnere med fokus på industri, og seks KU Leuven forskningssentre som er rettet inn mot hovedområdene i H-2020: Biomedical; Food; NMP; ICT & Security, Transport; Energy, og der høyt kvalifiserte «knowledge brokers» har spesialoppgaver knyttet til å utvikle slike «broer» til næringslivet.

KU Leuven-modellen bør vurderes nærmere. Justert for våre forhold kan den være meget nyttig for å fremme prosjektakkvisisjon generelt, men spesielt kan den være nyttig i forbindelse med oppbyggingen av en næringslivsportefølje (jf nedenfor).

Et eksempel på sistnevnte type er det nylig opprettede BOA-teamet ved UiB, der målsetningen er å samordne og effektivisere forskningsstøtten ved institusjonen. Arbeidet med BOA-teamet bør videreføres og tjenestene justeres når det er nødvendig. I første omgang er det nødvendig med økte ressurser til de felt som hittil ikke er tilstrekkelig utbygd for dette formålet; HR- og kommunikasjonsfeltet, samt UB.

Dersom vi bygger et støtteapparat langs disse linjene, vil det kreve økte ressurser. Økte ressurser kan delvis hentes inn gjennom prosjektene selv, men institusjonen må også være villig til å bruke sine egne, i erkjennelse av at det er en investering som vil gi god faglig avkastning. Et sentralt prinsipp må være at støtteapparatet skal være slik innrettet at forskeren skal kunne konsentrere seg om sin forskning, mens støttefunksjonene har spesialkompetanse på sine felt. Holdningen må være at støttefunksjonene er nettopp det: de arbeider **sammen med** forskerne mot et felles mål: å hente inn og drive gode prosjekter.

5.4 Strategi og langsiktighet: reaktiv kontra proaktiv politikk.

I sitt arbeid mot EUs rammeprogrammer har UiB hittil hatt en tendens til å være «reaktiv», det vil si at vi sender søknader til de delprogrammer som til enhver tid lyses ut, men vi prøver i liten grad å påvirke utlysningene i retning av fagfelt eller spesialiteter som passer med vår egen faglige profil. Vi har heller ikke en tilstrekkelig lang planleggingshorisont eller et godt nok internasjonalt nettverk for å kunne etablere strategisk viktige prosjekter.

Dette er et (ressurs)krevende, langsiktig og faglig arbeid og krever at

- vi kjenner til de relevante inngangene til EU-systemet
- er aktive for å få innpass i de komitéer (arbeidsutvalg og andre) som utarbeider arbeidsprogram (såkalte «scope papers»)
- deltar i nettverk, det være seg det enkelte miljøes forskernettverk og/eller nettverk etablert innen EU-systemet (så som JPI-er (Joint Programming Initiatives), Technological Platforms, Flagship Initiatives). Nettverkene driver ikke forskningsfinansiering, men er viktige arenaer for premisslegging og for etablering av forskningskonsortier

- vi bør spesielt arbeide med UiB-innslag i den norske teknologiplattformen JPI OCEANS samt klimanettverket (CLIMATE-KIC) og matnettverket FOOD4FUTURE, der vår kompetanse innen sjømat passer godt inn.

I dette arbeidet må det nylig etablerte Brussel-kontoret brukes aktivt og målrettet, kombinert med bruk av Forskningsrådets kontor, det planlagte Innovasjon Norge kontoret og de regionale norske kontorene i Brussel.

Langsiktig arbeid krever ressurser – personalmessige og rent økonomisk - i tillegg til høy faglig og forskningspolitisk kompetanse. Dette har som konsekvens at det må settes av tilstrekkelige ressurser, blant annet i form av lettelser i det daglige arbeidet, til reiser og opphold i til dels lengre perioder; og ikke minst til faglige presentasjoner av temaer vi mener har relevans for EUs politikktutforming og oppfølging.

5.4.1 Prioriteringer.

UiB kan ikke – og bør ikke – søke på alt; vi må velge hva institusjonen vil satse på. Det gir seg selv at et universitet med UiBs ambisjoner, vil måtte satse på ERC-programmene som er grunnforskningsorientert og kvalitetsbasert: *Starting Grant*, *Consolidator Grant* og *Advanced Grant*. Den «progresjonen» som ligger i disse støtteformene og kravet om utenlandsopphold gjør dem til et godt redskap i karriereutvikling for dyktige yngre forskere. De bør videre sees i sammenheng med *MSCA*-ordningen, der denne brukes som et første steg fram mot *Starting Grant*. I dette arbeidet bør vi også ha som siktemål å bedre kjønnsbalansen: den relative andel av kvinner som i dag får støtte er lav, også sammenlignet med andre europeiske land.

ERC-ordningen er ikke institusjonsbundet, i den forstand at kandidaten selv velger den institusjonen der han/hun vil utføre prosjektet. Det må derfor være et mål å innrette fagmiljøene slik at det blir interessant for kandidater fra andre institusjoner å legge sitt prosjekt hit.

ERC-ordningen er nært forbundet med NFRs SFF-ordning og Toppforsk-program og med støtteordningene gjennom Bergens Forskningsstiftelse (BFS). Det er derfor viktig at våre miljøer ser disse finansieringskildene i sammenheng og utnytter de mulighetene som de til sammen gir, ikke minst for å bygge større grupper/miljøer enn det som er mulig gjennom den enkelte av dem.

H-2020 viser at de universiteter som har god næringslivskontakt har et fortrinn når prosjekter tildeles. UiB er fortsatt svak på samarbeid med næringslivet, og det er viktig at universitetet starter et systematisk arbeid for å bygge slik kontakt. I H2020-prosjekter vil vi til en viss grad kunne trekke på den kontakten våre prosjektpartnere har, men det gir seg selv at i det lange løp må det bygges opp en slik kontakt av UiB selv. Dette er en forutsetning for å kunne utnytte de delprogrammene der målet er å bygge opp et konkurransedyktig næringsliv. Arbeidet med å bygge opp en næringslivsportefølje bør derfor ha høy prioritet. I dette arbeidet bør vi blant annet vurdere å opprette regionale nettverk av den typen som er etablert i Trøndelag, der blant annet Brussel-kontoret, NTNU, SINTEF, NHO og Innovasjon Norge inngår.

Det er i alt 7 delprogrammer under pilaren for samfunnsutfordringer. Disse dekker et mangfold av områder, og det primære her er å utnytte den kompetansen UiB har på et så bredt område som mulig. Det gjøres ikke i dag. Det viktigste redskapet for å få dette til, vil være den foreslåtte

«målrettede» kartleggingen, og den foreslåtte systematiske kunnskapen om H-2020. Det er særlig innen denne «pilaren» at det er mulig å utnytte UiBs profil som breddeuniversitet.

Vi bør vurdere å øke innsatsen for å få status som koordinator. Dette er viktig, ikke minst fordi det gir oss større muligheter til å legge prosjekter opp mot UiB-forskeres primære forskningsfelt og dermed få de øvrige deltagerne i konsortiet til å videreutvikle dette forskningsfeltet, samtidig som det bidrar til å profilere UiB utad som et viktig faglig knutepunkt.

Koordinatorstatus er vanskelig å oppnå og arbeidskrevende å inneha. Erfaringene så langt er i det store og hele at det å være koordinator er så vidt arbeidskrevende og omfatter så mange arbeidsoppgaver som ikke direkte er forskningsrelatert, at koordinator er lite motivert for å ta fatt på et nytt koordinatorprosjekt. Dersom vi mener at det er viktig for UiB å være koordinator, må vi derfor sørge for at oppgavene knyttet til denne funksjonen blir attraktive, det vil si, så forskningsnære som mulig.

5.4.2 Satse på bestemte delprogrammer

UiBs politikk i forhold til EUs rammeprogrammer for forskning har hittil vært at man har oppmuntret til så mange søknader fra så mange forskjellige miljøer som mulig. En alternativ praksis ville være at man valgte ut spesielle programmer og/eller fagmiljøer som man satset spesielt på. Ser vi på de universiteter som lykkes best i H-2020, er det er klar tendens til at institusjoner som har valgt sistnevnte alternativ, jevnt over gjør det bedre i konkurransen om prosjektene enn de som legger førstnevnte praksis til grunn. Denne utviklingen gjør at UiB bør vurdere hvorvidt en omlegging på dette punkt er gunstig eller til og med nødvendig.

Dagens praksis fører til at det sendes flere søknader fra UiB enn det elles ville blitt gjort. Konsekvensen er imidlertid at avslagsprosenten for våre søknader er relativt høy. Selv om dette i seg selv er problematisk, er det også slik at man oftest må sende to eller flere søknader før man når gjennom fordi man simpelthen må lære seg hvordan EUs krav og evalueringsprosedyrer fungerer. Den åpne politikken på dette området gir oss dermed en treningsarena – ikke bare for søknader til EUs programmer – men også til utforming av søknader generelt, ikke minst fordi NFR i stadig høyere grad legger seg på samme krav og prosedyrer som de man finner i H-2020. Dette er så vidt verdifullt at dagens praksis bør videreføres, men det bør vurderes hvorvidt den skal forsterkes med en målrettet satsing mot bestemte programmer, med utgangspunkt i UiBs komparative styrker. På denne måten kan vi få det beste av to verdener.

5.4.3 Incentiver: gulrot og pisk.

Søknader til H-2020 er en forpliktelse som ligger på alle miljøer ved UiB. Skal vi opprettholde høy søknadsaktivitet, må vi ha incentiver som er slik innrettet at,

- de fremmer den faglige virksomheten, i den forstand at det gir forskerne så mye tid som mulig til å drive sin forskning
- de er såpass kraftige at de uten videre fremstår som virkningsfulle
- det stilles klare krav til leveranser som gjenytelse for incentivene.

Incentivene vil naturlig sentrere seg rundt tre hovedtyper:

- økonomisk premiering
- forskningsstøtte
- støtte i driftsfasen

Incentivene må være felles for institusjonen som helhet, ikke slik som i dag der incentivene veksler fra fakultet til fakultet (jf beskrivelsen i styresak 57/15 i styremøte 28.05.2015).

Økonomisk premiering kan ta form av en premiering av **forskere** som har fått et koordinatorprosjekt, jfr ordningen ved Københavns universitet som yter et tilskudd på 1 million kroner til disse. UiBs ordninger for forskere bør minst ligge på samme nivå som i København. I tillegg bør vi fortsette dagens praksis med å tildele PhD- og Post doc-stillinger.

Forskningsstøtte må også innebære at institusjonen sørger for en godt utbygd og kompetent apparat innen prosjektakkvisisjon og innen prosjekt drift (blant annet utvikle en rolle som såkalt «project officer»), økonomi, HR og kommunikasjon. Driftsstøtten kan delvis gis direkte fra sentraladministrasjonen, slik det i dag gjøres innen økonomi, delvis må den gis direkte i miljøet (project officer).

Dersom incentivene er kraftige, må der være klare krav til gjenytelser fra det prosjektet/miljøet som gis incentiver, og incentivene må falle bort dersom gjenytelsene ikke oppfylles. Incentivene må gis for en definert tidsperiode og være klart definert. Incentiver og gjenytelser bør settes opp i en avtale mellom partene. Den sentrale gjenytelsen må være økt prosjektakkvisisjon.

5.4.4 Systematisk tilrettelegging av forskerkarrierer.

Karriereutvikling er ikke bare personalpolitikk, men griper inn i forskningspolitikk i vid forstand. Internasjonal erfaring legger grunnlaget for at forskere kan bygge kompetanse og bli attraktive i samarbeidsprosjekter og nettverk, og for at de kan kvalifisere seg til forskningsstøtteordninger. Institusjoner som systematisk utvikler forskerrollen og rekruttering av forskere, fremstår som attraktive arbeidsgivere og samarbeidspartnere i forskningsprosjekter.

For deltagelse i H-2020 er det stilt krav om implementering av prinsippene i «Den europeiske erklæring om forskere» og «Adferdsregler for rekruttering av forskere» (*Charter and Code*). Implementering av Charter and Code må være en prioritert oppgave for HR-avdelingen.

H-2020-prosjekter er et viktig rekrutterings- og kompetanseutviklingsredskap, og det er våre beste unge forskere som rekrutteres. Unge forskere ansettes på tidsavgrensede kontrakter; fremtiden etter prosjektet er dermed usikker. Det er også slik at flere av våre mest aktive søkere til EUs rammeprogrammer er personer uten fast tilsetting ved UiB.

Det gir seg selv at denne arbeidssituasjonen er lite tilfredsstillende, for personen selv, men også for institusjonen fordi den risikerer å miste gode rekrutter som, når de lykkes, får tilbud om fast stilling eller "tenure track" ved en annen institusjon. Dette har vi allerede erfart. Det er derfor meget viktig at man så raskt som mulig etablerer et system der prosjektansatte kan gis et fastere tilknytningsforhold til UiB enn i dag, og at det lages karriereplaner for disse som for de ordinære stillingene. Dette arbeidet må ha høy prioritet.

PhD-programmene bør inkludere opplæring i hvordan man utarbeider søknader og hvordan man presenterer og profilerer seg som forsker. Post doc-er bør få som del av sitt ansvarsområde å delta i utformingen av søknader fra sin forskergruppe. I dag er det alt for ofte slik at utarbeidelsen skjer av forskergruppens leder, noe som på den ene side begrenser kapasiteten i søknadsutformingen og på den andre siden betyr at Post doc-ene ikke gis tilstrekkelig anledning til å trene seg i en aktivitet som vil sentral i deres videre karriere.

5.5 Prosjektgjennomføring.

Driftsfasen av H2020 prosjekt er den lengste fasen i prosjektsyklusen. Når et prosjekt er blitt bevilget, vil prosjektperioden vare i 2 til 5 år. I denne fasen er det meget viktig at prosjektene blir fulgt riktig opp i forhold til EUs komplekse regelverk; hvis ikke kan dette føre til at kostnader blir underkjent og EUs bevilgning til prosjektet blir redusert; i verste fall man bli utestengt fra å søke på nye utlysninger i en viss periode.

Det er viktig med god administrativ støtte til å gjennomføre prosjektene. Det vil derfor være viktig at det opprettes en funksjon som programansvarlig ved Økonomiavdelingen. Vi ser også at MSCA-prosjektene gir helt spesielle utfordringer i driftsfasen, særlig i forhold til ansettelser og mottak av utenlandske forskere, og HR-avdelingen må ha et særlig ansvar for oppfølging på dette området.

Prosjektavslutningsfasen bør ha særlig fokus. Vi må samle erfaring om prosjektgjennomføringen fra forskere og administrativt ansatte slik at vi kontinuerlig kan forbedre interne forhold og rutiner. Der det er mulig bør vi også videreformidle erfaringer og forslag til forbedringer til EU gjennom de riktige kanaler.

Valutarisikoen i EU-prosjektene er en økonomisk utfordring for prosjekteier (institutt/senter). Denne usikkerheten kan føre til at enkelte miljøer vegrer seg for å søke H-2020 prosjekt. Vi bør derfor se på muligheter for å redusere valutarisikoen for prosjektene, for eksempel ved å opprette et «valutafond» sentralt ved UiB

